

alene relation hertil. Højesteretskendelsen har derfor aldeles udspillet sin rolle, da anklagemyndighedens bevisførelse sluttede den 18. august 1980 og sagen gik over i den helt nye efterfølgende fase, som ifølge § 870 er min adgang til at fremføre beviser. Højesteretskendelsen har haft den virkning, at anklageren har kunnet komme hurtigere og set med hans øjne mere smerrefrit igennem sin bevisførelse, der uden højesteretskendelsens præklusionssystem ganske givet ellers måtte have været fortsat adskillige måneder endnu. Men hvad enten anklageren nu sluttede sin bevisførelse den 18. august 1980, eller den ville have varet længere, ville under alle omstændigheder være oprundet den § 870-dag, som jeg har måttet se hen til, fra hvilken min selvstændige bevisførelse kunne begynde. Højesteret har imidlertid ved sin kendelse af 6. april 1979 hverken villet eller kunnet ophæve retsplejelovens § 870 om, at når anklagemyndighedens bevisførelse er færdig – og først på det tidspunkt – foregår bevisførelsen fra tiltaltes side. Højesteretsafgørelsen lægger vægt på, at det, der skal afvikles i sagen, skal afvikles hurtigst muligt, og det sker nu engang bedst ved at følge opdelingen i lovens § 870. Sagen havde selvsagt taget meget længere tid, hvis jeg hele tiden skulle have været på vagt i den fase, hvor anklagemyndighedens bevisførelse foregik (september 1978 – august 1980) og bestandig råbt op, at nu ville jeg have nogle af mine beviser ind i retsforhandlingen. Så var denne meget let blevet til en gang plukfisk. Også sagens hurtigst mulige afvikling fremmes ved, at man – som jeg har gjort i alle disse år – disciplineret indordner sig under § 870s forskrifter og venter og ser, hvad anklageren tager med i sin bevisførelse, så jeg derefter kan bedømme, hvad der allerede måtte være dækket tilfredsstillende, og hvad jeg må finde skal indgå i bevisførelsen fra min side. Indhold og omfang af denne kan ikke fastlægges, før jeg har hørt hele anklagerens bevisførelse.»

b) Dernæst vil jeg for højesteret gøre gældende, at det er i strid med retsplejelovens § 880, stk. 1, at store og væsentlige dele af den af mig begærede bevisførelse blev afskåret ved de nævnte kendelser, uanset at beviserne var til stede i retten og jeg var parat til at fremføre dem her og nu.

c) Videre er det – rent bortset fra, om det udtrykkeligt hjemles i positive retsplejelovs-

paragraffer – uholdbart i en alvorlig straffesag at afskære den anklagede fra at fremføre sine beviser – i hvert fald, når de som i det foreliggende tilfælde kun andrager en brøkdelen af anklagemyndighedens beviser, som er tilladt ført uden mindste begrænsning eller censur fra rettens side.

2) Jeg er nægtet adgang til at fremføre de synspunkter, som talte til mit forsvar.

Forholdet er her nærmere det, at jeg i henhold til retsplejelovens § 882, sidste punktum, og § 738, stk. 1, sidste punktum, har en ubetinget og ubegrænset ret til at fremføre mine synspunkter. Disse væsentlige retsprincipper har aldrig i hidtidig praksis været anfægtet, og dette første angreb på disse væsentlige forhold må der være al mulig grund til, at højesteret får lejlighed til at efterprøve rigtigheden af. Jeg gør gældende – overensstemmende med ordlyden i § 738 – at der ikke er noget som helst legalt grundlag for at hævde, at et indlæg fra tiltalte i medfør af § 738 skal være subsidiært eller underordnet i forhold til forsvarerindlæg. Såvel en ordfortolkning som reale grunde tilsiger, at alle, der ifølge retsplejeloven har adgang til at komme med indlæg, har dette på lige fod. Selvfølgelig er der – over for anklager, forsvarer og tiltalt – en adgang til at afbryde dem, hvis der er tale om rent filibusteri, hvor de konsekvent taler udenom, hvad sagen drejer sig om, gentager sig selv i det uendelige eller lignende. Men om noget sådant var der absolut ikke tale, da jeg blev afbrudt efter i et klart fremadskridende indlæg at have haft 1½ pct. af den tid, der var brugt i landsretten på at opbygge anklagerne imod mig. Dette belyses da også af, at landsrettens dom frifinder mig vedrørende de to specialforhold, som jeg særligt fik adgang til at gå i dybden med (dommens side 84 og 203), mens den dømmer mig for de forhold, som jeg endnu ikke var nået ind på, da kendelsen af 20. maj 1981 afbrød mig (jeg måtte jo først bruge min taletid til en række tværgående mere generelle bemærkninger over for det kvantitativt set enorme anklagestof, som var dynget op mod mig).

I så henseende vil jeg først påpege, at landsrettens domsforhandling, før jeg fik ordet, havde strakt sig over ca. 250 retsdage præget af vrangforestillinger og bagvaskelse mod mig – såvel fra anklager som fra det såkaldte forsvar.